

Bellanca Champion Citabria americké víceúčelové letadlo

Částečnou protiváhou firem Cessna a Piper na americkém trhu sportovních a víceúčelových letadel je firma Bellanca Aircraft Corp. ze státu Minnesota. Je to výrobce, který sice produkcí nemůže konkurovat zmíněným firmám, ale přesto má stálý okruh zájemců o solidní jednoduché konstrukce. V současné době nabízí firma několik různých typů, z nichž každý má několik odvozených modelů.

Typ Champion (název zůstal po firmě Champion Aircraft Corp., která byla vykoupena firmou Bellanca) je nabízen v celkem šesti modelech, vycházejících z původního typu Citabria Standard (7 ECA). Název Citabria vznikl obrácením slova Airbatic – akrobatický. Model Standard uskutečnil první let 1. 5. 1964 s motorem o výkonu 85 kW a již v srpnu téhož roku byla zahájena sériová výroba, která běží dodnes. Další Citabrie dostaly výkonější motor o výkonu 110 kW, přičemž model 7 GC AA je určen pro běžné létání, model 7 KC AB má akrobatickou úpravu (nastřikování paliva, olejový systém upravený pro let na zádech) a model 7 GC BC

má oproti modelu 7 GC AA navíc vztlakové klapky. Model Scout (8 GC BC) s motorem o výkonu 133 kW má zvětšené rozpětí a přistávací klapky a je určen pro zemědělské práce, vlečení větroňů atp. Posledním modelem této řady je Decathlon (8 KC AB) s motorem o výkonu 110 kW, upraveným pro akrobatické létání, křídlem s jiným profilem a menším rozpětím a vrtulí typu Constant Speed. Tato typová řada je velmi oblíbená i mezi modeláři, o čemž svědčí množství nabízených stavebnic jak typu Citabria, tak Decathlon.

TECHNICKÝ POPIS

Bellanca Champion Citabria je dvoumístný jednomotorový vzpěrový hornoplošník smíšené konstrukce s pevným dvoukolejovým podvozkem a ostruhou.

Křídlo je dvounosníkové konstrukce s žebry lisovanými z duralového plechu. Dřevěné nosníky jsou mezi sebou vyztuženy ocelovými trubkami a diagonálními ocelovými lanky. Náběžná část je k prvnímu nosníku potažena duralovým ple-

chem. Celé křídlo je potaženo dacronem. Křídélko je celokovové, rovněž potažené dacronem. Okrajové oblouky jsou laminátové. Křídlo je podepřeno párem vzpěr z ocelové profilové trubky.

Trup má kostru svařenu z ocelových trubek tak, že za kabinou má pouze trojúhelníkový průřez. Na ni jsou nasazeny překližkové přepážky. Karosérie trupu je tvořena pomocnou konstrukcí. Celek je opět potažen dacronem. Kabina se sedadly za sebou má dveře na pravé straně trupu. Palubní deska je pouze před předním sedadlem. Řízení je pákové s lanovými převody na kormidla i křídélka.

Ocasní plochy o profilu rovné desky jsou jednoduché trubkové konstrukce a jsou potaženy opět dacronem. Kostra kýlové plochy je pevně přivařena k trupu. Stabilizátor je vyztužen jak ke spodní hraně trupu, tak i ke kýlové ploše. Směrovka má aerodynamickou vyvažovací plochu a je opatřena pevným fletnerem. Výškovka má na levé straně vyvažovací plošku, ovládanou z kabiny.

Přistávací zařízení. Kola o rozměrech 6.00 x 6, opatřená kotoučovými brzdami, jsou uložena na kyvných poloosách, které jsou zavěšeny na kování v podélné ose trupu. Tlumení zajišťuje olejopneumatický tlumič; celek je pod plechovým krytem. Ostruhové kolo o průměru 8" je uloženo v otočné vidlici, která je uchycena na pružném držáku. Řízení ostruhového kola je zajištěno spirálovými pery, zavěšenými na páce směrovky. Hlavní kola jsou opatřena kapkovitými kryty.

Motorová skupina. Čtyřválcový plochý vzduchem chlazený motor Lycoming typu 0-235-C1 o výkonu 85 kW (115 k) pohání celokovovou pevnou vrtulí. (Původní Citabria fy Champion byla poháněna motorem Continental 0-200A o výkonu 73,5 kW). Palivové nádrže jsou umístěny v křídle mezi nosníky u trupu; mají celkový objem 132 l. Olejová nádrž má objem 30 l.

Zbarvení. Základní zbarvení je v kombinaci bílé a červené (viz letový snímek), zbarvení se ovšem u letounů různých modelů a sérií liší; řada Citabrie je také zbarvena podle vkusu svého majitele.

Technická data a výkony. Rozpětí křídla 10,15 m, celková délka 6,88 m, výška 2,31 m. Nosná plocha 15,52 m². Hmotnost prázdná 484 kg, nejvyšší vzletová 748,5 kg, plošné zatížení 49 kg.m⁻². Rychlosti: cestovní na 75 % výkonu motoru 198 km.h⁻¹, přistávací 82 km.h⁻¹. Stoupavost 3,7 m.s⁻¹, dostup 3660 m.

Zpracoval **Zd. KALÁB**
Výkres **Jar. FARA**

